

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Hvis hr. Gade vil opnå megen erfaring, kan det bl.a. ske ved at høre efter, hvad folk siger. Og jeg svarede udtrykkeligt på spørgsmålet om, hvad der efter min mening var tiltalende i det, der forelå. Det er forlængelsen af den udvikling, der begyndte, da vi kom med i valuta-slangen og senere kom med i EMS'en, at målet for fremtiden skal være, at valutakurserne slet ikke kan ændres. Det har jeg udtrykkeligt svaret på.

Da jeg var i hr. Gades alder, løftede jeg sikkert også flaget så højt, at det kneb med at få fødderne til at nå jorden en gang imellem, men det er en af de ting, man vænner sig af med, når erfaringen melder sig.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg har konstateret, at de seneste korte bemærkninger i nogle tilfælde har indeholdt en mangel i den forstand, at man har glemt at sige »hr.«. Jeg opfatter det ikke som almindelig uhøflighed, jeg siger det bare for en ordens skyld.

Niels Helveg Petersen (RV):

Baggrunden for debatten i dag og baggrunden for udviklingen omkring regeringskonferencerne om EF-samarbejdet er jo revolutionerne i Østeuropa. De østeuropæiske stater er nu på vej mod markedsøkonomi og demokrati, og det er jo på længere sigt en virkelig stor lykke for den europæiske udvikling.

Men jeg synes ikke, vi gør debatten nogen tjeneste, hvis vi forsøger at skjule, at vi i dag befinder os i en ganske anden situation end for blot ganske få år siden. Jeg vil overlade det til statsministeren selv at forsvare sine udtalelser fra 1986 om, at unionen var stendød, men ikke undlade at påpege, at udtalelserne er fremsat i en situation, der var totalt forskellig fra den, vi har i dag. Der er sket en revolution, Europa er noget ganske andet, end det var i 1986, for slet ikke at tale om, hvad det var i 1972. Det paradoksale i situationen er jo, at mens Sovjetunionen er ved at falde fra hinanden og de østeuropæiske centralistiske økonomier er ved at blive splittet op, sker der en forøgelse af samarbejdet i Vesteuropa og en øget integration på en lang række områder.

Man kan så spørge, hvorfor det er gået sådan. Jeg tror, der er to forklaringer. For det første, at Sovjetunionen og de østeuropæiske lande var føjet sammen ved magt, ikke ved forhandling; og for det andet, at den vesteuropæiske integration fortsætter, fordi den har været en succes. Den har givet befolkningerne bedre og tryggere levevilkår, end de kunne have opnået andre steder.

Også her i Norden er der jo bevægelse, og det er af fundamental betydning for dansk markedspolitik. Foreløbig har Sverige ansøgt om medlemskab, og forhåbentlig melder Finland sig inden så forfærdelig længe. Vi skal være klar over, at hvis/når både Danmark, Sverige og Finland er medlem af EF – og det vil forhåbentlig ske inden for nogle få år – er 18 ud af 23 millioner skandinaviske borgere med i EF. Derfor kan jeg i denne situation ikke få øje på et nordisk alternativ til en fortsat udvikling af det europæiske samarbejde. Jeg ved ikke, hvordan man skulle konstruere det, hvis i øvrigt den fremstilling, jeg her har givet, er nogenlunde rigtig, og det mener jeg at den er.

Nu befinder vi os i opløbet, og jeg synes, tiden er inde til, at Folketinget under denne debat præciserer de danske synspunkter for de endelige, afgørende forhandlinger. Men inden jeg gør det, vil jeg gerne kaste et lille tilbageblik på det memorandum, som blev udarbejdet i oktober 1990, og som jo er et ganske fyldigt – nogle vil sige ordrigt – dokument. Jeg synes, det er god læsning, også i dag, når man betragter det samlede resultat, der tegner sig. Det danske memorandum står sig fint ved at pege på en lang række områder, hvor Danmark kunne øve indflydelse.

Jeg vil gerne nævne en enkelt ting, som selvfølgelig kun er en enkelthed, men som jeg synes er vigtig. Det er en stor ting, at ideen om en ombudsmand er accepteret på europæisk niveau. Der er her tale om en eksport af danske synspunkter vedrørende forholdet mellem borgerne og forvaltningen, som kan få overmåde stor betydning for både EF-samarbejdet og forvaltningen inden for EF. Vi skal ikke altid være for beskedne, for her er der tale om, at vi eksporterer en dansk tankegang og et dansk system, som finder fodfæste i det europæiske fællesskab.

Jeg synes, det er vigtigt at få præciseret i dag, at Danmark ikke ønsker et Europa med et